

Instruktion till Mall egenkontroll skjutbana

Verksamheten vid skjutbanor regleras i grunden av de grundläggande aktsamhets- och hänsynsreglerna i Miljöbalken (MB). Bestämmelserna syftar till att främja en hälsosam och god miljö, den säger att den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamheten eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Försiktighetsprincipen säger att den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått övrigt som behövs för att förebygga, hindra att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Bevisbörderegeln innebär att verksamhetsutövaren ska kunna visa att dom följer kraven i MB därav kommer Kunskapskravet som gäller även för ideella föreningar som ansvarar för verksamheter vid skjutbanor.

Verksamhetsutövaren skall ha kontroll över verksamheten och kunna styra den, så att det genom bland annat en god planering, egna undersökningar och förebyggande åtgärder fortlöpande går att följa lagstiftningen. Som hjälp till detta skall verksamhetsutövaren genomföra en egenkontroll, den regleras genom MB 26 kap. § 19 som handlar om planering och kontroll av verksamhet och åtgärder.

Skjutbaneverksamheten hanteras som en miljöfarlig verksamhet på grund av risk för spridning av miljöfarliga ämnen samt buller miljöfarlig verksamhet regleras i MB kap 9.

Kontroll av verksamheten vid skjutbanor innebär att föreningen (verksamhetsutövaren) skall känna till och uppskatta hur mycket miljöfarliga ämnen som hanteras i verksamheten och vilka ämnen som sprids till miljön, om kulfång läcker miljöfarliga ämnen, PAH på hagelbanor, hur buller från verksamheten påverkar nära belägna bostadsfastigheter, avfallshantering etc.

Det är föreningen som verksamhetsutövare som har bevisbördan och skall kunna redogöra hur mycket verksamheten stör omgivningen, genom utsläpp i mark, vatten och luft.

Tillsynsmyndighetens uppgift är att kontrollera att verksamhetsutövaren följer Miljöbalkens direktiv, det är inte tillsynsmyndighetens uppgift att till exempel, genom provtagning påvisa brister i verksamheten.

En väl utförd egenkontroll förenklar myndighetens tillsyn och kan reducera kostnader och extraarbete för föreningen.

Blanketten för egenkontroll skjutbana följer de krav som kan ställas för verksamheter med anmälningsplikt.

Egenkontroll mall

1. *Administrativa uppgifter*

Uppgifter om skjutbana, förening, kontaktuppgifter, fastighetsägare, fastighetsuppgifter

2. *Lokalisering fastighetsuppgifter*

Beskriv lokalisering fastighet och markanvändning i skjutbanans omgivning

3. *Verksamhetsbeskrivning*

Uppskatta omfattningen av verksamheten. Här är det möjligt att beskriva vilken typ av skytte som utförs, ungdomsverksamhet, veteraner, antal skyttar med mera.

4. *Redovisning av antalet skjutna skott*

Redovisa antalet skott per skjutbana, skall redovisas per skjutbana, redovisningen använd för att uppskatta mängden miljöfarliga ämnen som sprids i miljön. Genom att redovisa varje kalibergrupp för sig kan mängden miljöfarliga ämnen som sprids i miljön uppskattas.

5. *Tävlingsverksamhet*

Redovisning av antalet skjutna skott vid tävling (typ och kaliber).

6. *Summering av antalet skjutna skott per år*

Uppskatta antalet skjutna skott per år och bana

7. *Skjuttider*

Redovisa vilka skjuttider banorna har enligt miljötillståndet

8. *Ansvar för drift och service*

Finns det ansvariga för olika områden (underhåll och drift) noteras det här

9. *Föroreningskällor miljöpåverkan*

a. Buller

Redovisa eventuellt genomförda bullerutredningar. Naturvårdsverkets rekommendationer Nfs 2005:15 om högsta bullerpåverkan mot bostadsfastigheter tillämpas som praxis av myndigheter, rekommendationen ger dock myndigheten utrymme för egna värderingar (till exempel kan närhet till naturområden ställa särskilda krav på låga ljudnivåer).

Bullerberäkningar med utbredningskartor brukar vara att rekommendera. Beräkningarna skall utföras i enlighet med Naturvårdsverkets meddelande 7 1984 (7590-213-3).

Skottbullermätningar skall göras i enlighet med Nfs 2005:15 bilaga. Observera att mätningarna skall utföras med en kalibrerad klass 1 bullermätare inställda för mätning av impuls ljud, dBAI. och utförd av utbildad personal. Bullermätningar skall göras i fritt fält med 20 enskilda skott. Det är inte möjligt att mäta skottbuller med mobiltelefoner.

b. Kulfång

Kulfång innehåller ofta höga värden av föroreningar, främst bly. Bly förekommer i flera former och räknas som ett miljöfarligt ämne som påverkar miljön negativt. Exponering för bly i naturen är väl studerat. Hur bly kommer att lakas ut till omgivningen beror på flera faktorer som är unika för varje enskild skjutbana. Är pH värdet lågt 4–5 bör kulfånget kalkas för att åstadkomma ett förhöjt pH värde, detta skall dokumenteras, risken att blyföreningar skall lakas ur kulfånget minskar med ett högre pH-värde. Vid normaltäta markförhållanden anses risken för blyläckage från kulfångvara liten då blyjoner binder sig starkt till organiskt material.

Allt arbete i kulfång och med bly skall ske med stor försiktighet, noggrann personlig hygien skall hållas.

10. *Utsläpp, mark- och omgivningsförhållanden*

Verksamheten vid skjutbanor innebär alltid en miljöpåverkan i området och omgivning. Hur stor påverkan blir beror på bland annat verksamhetens omfattning, omgivningsförhållanden och markförhållanden. Utsläpp kan bestå av miljöfarliga ämnen från skytteverksamheten men även sopor, buller och damm från biltrafik. Punkten kan ses som en miljöriskbedömning, här noteras även genomförda undersökningar

11. Avfall

De flesta verksamheter producerar någon typ av avfall. I mindre skytteföreningar tar medlemmarna med sig sina "sopor" hem, däremot städas och samlas hylsor plast och förladdningar och förbrukat målmaterial samman, hur hanteringen utförs redovisas. Hur farligt avfall skall hanteras behandlas i avfallsförordningen, det finns en viss skillnad om det är ideell eller yrkesmässig verksamhet, NV anser att en skjutbana i regel bör utgöra yrkesmässig verksamhet när det gäller avfallshantering. Vid osäkerhet kontakta er tillsynsmyndighet för en bedömning i det enskilda fallet.

Farligt avfall skall särskiljas sorteras och märkas, verksamhetsutövaren har antecknings- och rapporteringsskyldighet till Naturvårdsverkets elektroniska register för farligt avfall. Avfallet blir avfall när det lämnar verksamhetsstället (skjutbanan). Anteckningar om farligt avfall skall föras skilt från egenkontrollen och sparas i 3 år.

Blyavfall hanteras som avfall som regleras under avfallsförordningen, bly som solid metall är inte ett farligt ämne men innehar egenskaper som innebär att det kan klassificeras som ett miljöfarligt ämne, bly i kulor innehåller därutöver tillsatser som kan ha betydelse för klassificeringen. Det är du som verksamhetsutövare som har ansvaret att farligt avfall klassificeras på ett riktigt sätt. Blyavfall skall inte belastas med transportrestriktioner.

En verksamhet som behandlar avfall (t ex genom att gjuta om det för återanvändning) omfattas av anteckningsskyldighet, antingen som behandlare enligt avfallsförordningen 6 kap 5 § (vid behandling av farligt avfall) eller 7 kap 7 § (vid behandling av icke-farligt avfall)

12. Förslag på förbättringsåtgärder

Planerade och förslag på förbättringsåtgärder redovisas. En viktig del i föreningarnas egenkontroll är att främja och utveckla verksamheten i syfte att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö MB 1 kap.

13. Referenser och forskningsrön

Verksamhetsutövaren (föreningen) har ett kunskapskrav för sin verksamhet. Nya rön, forskningsresultat och föreskrifter inom miljöområdet publiceras frekvent, Miljöbalken revideras regelbundet. Det är föreningen som verksamhetsutövare som är skyldig att genomföra verksamheten enligt bästa möjliga metoder och följa de anvisningar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten

14. Bilagor

Rapporter, analyser, bilder, redovisning föroreningskälla (kulfång)